MUHAMMED BİN HAMŞÂD

Kelâm, hadîs ve Şafiî fıkıh âlimi. Künyesi Ebû Mensûr olup, ismi Muhammed bin Abdullah bin Hamşâd'dır. Aslen Nişâbûrlu olduğu için Nişâbûrî nisbet edildi. Daha çok dedesi Hamşâd'a nisbetle İbn-i Hamşâd diye tanındı. 316 (m. 929) yılında Nişâbûr'da doğdu ve 388'de (m. 998) orada vefât etti. Zâhid Ebû Sa'îd Muhammed bin Abdullah bin Hamdûn cenâzesini yıkadı.

İbn-i Hamşâd, Horasan'da Ebû Velîd Nişâbûrî'den, Irak'da İbn-i Ebî Hüreyre'den fıkıh öğrendi. Ebû Hâmid bin Bilâl, Muhammed bin Hüreyre Kettân, İsmail Saffâr, Ebû Sa'îd İbnü'l-Arabî ve daha birçok âlimden ilim öğrenip hadîs-i şerîf dinledi. Hicaz ve Yemen taraflarına ilim tahsili için giden İbn-i Hamşâd, Ebû Sehl Halitî'den kelâm ilmini öğrendi.

Duâlarının kabûl olduğu çok görülen Ebû Mensûr İbni Hamşâd, vaktini mescidde ibâdet etmek ve medresede ilim öğrenmek ve öğretmekle geçirirdi. Âlimlerle sohbet etmekten çok hoşlanırdı. Ömrünün sonuna doğru bir hastalığa yakalanıp, dili ağırlaştı. Konuşamaz oldu. Parmaklarıyla işâret ederek söyleyeceklerini ifâde ederdi.

İbn-i Hamşâd'ın günahlardan çok sakındığını ve ibâdetlere düşkün olduğunu bildiren Hâkim Nişâbûrî, Muhammed bin Hamşâd'ın "Edîb, zâhid, âlim ve fıkıh ilminde müctehid" olduğunu söylemektedir.

İbn-i Hamşâd Nişâbûrî, ilmini talebelerine ve kitaplarla da daha sonrakilere aktardı. Ancak bu talebeleri ve pek kıymetli eserleri hakkında kaynaklar bilgi vermemektedirler. Ancak bu eserlerinin üçyüzden fazla olduğu ve Hâkim Nişâbûrînin de talebelerinden olduğu bildirilmektedir.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tabakât-üş-Şâfiiyye (Sübkî), cild-3, sh. 179

2) Tabakât-üş-Şâfiiyye (Esnevî) Vr. 103-b

3) Vafî bil-vefeyât cild-3, sh. 317

4) Mu'cem-ül-müellifîn cild-10, sh. 209